

Prikaz knjige

UDK: 657.6(049.32)

doi: 10.5937/ekonhor1502165K

AN EXECUTIVE GUIDE TO IFRS: CONTENT, COSTS AND BENEFITS TO BUSINESS

Walton, P. (2011). Chichester, UK: John Wiley & Sons Ltd
ISBN 978-0-470-66490-2, XI+228

Nemanja Karapavlović*

Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu

Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (International Financial Reporting Standards - IFRS), koje objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde, su u svetskim okvirima najrasprostranjeniji standardi finansijskog izveštavanja. Pored ovih standarda, pod Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja podrazumevaju se i još važeći standardi koje je doneo Međunarodni komitet za računovodstvene standarde, tj. Međunarodni računovodstveni standardi (International Accounting Standards - IAS), kao i brojna tumačenja standarda.

U knjizi pod naslovom: *An Executive Guide to IFRS: Content, Costs and Benefits to Business*, autor Peter Walton (profesor računovodstva na ESSEC Poslovnoj školi u Parizu), na precizan i konstruktivan način pruža smernice za razumevanje i adekvatnu primenu Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja. Svrha knjige je prezentiranje glavnih karakteristika Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i razumevanje uloge ovih standarda u

svetu. Namenjena je računovođama, finansijskim analitičarima, finansijskim direktorima i studentima. Knjiga je podeljena u jedanaest poglavlja, pri čemu svako poglavlje počinje kraćim rezimeom, a završava se zaključkom. Knjiga sadrži predmetni indeks i preporučenu literaturu za buduća istraživanja.

Prvi deo knjige, pod naslovom: *Svetska konvergencija ka Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja* (pp. 1-14), polazi od procesa konvergencije kao težnje za upotrebom jedinstvenih, globalno prihvaćenih standarda finansijskog izveštavanja koji treba da imaju prednost u odnosu na standarde donete na nacionalnom nivou. U nastavku, navodi se da konvergencija može imati brojne prednosti (na primer, smanjenje troškova kapitala), ali može biti praćena i brojnim teškoćama (na primer, visokim troškovima prelaska preduzeća sa nacionalnih na međunarodne standarde). Autor ističe da korišćenje iste računovodstvene osnove, u svetskim razmerama, povećava uporedivost između preduzeća, koja može povećati efikasnost investicija. U ovom delu knjige razmatra se i upotreba Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja u pojedinim državama sveta

* Korespondencija: N. Karapavlović, Ekonomski fakultet
Univerziteta u Kragujevcu, Đ. Pucara 3, 34000 Kragujevac,
Republika Srbija; e-mail: nkarapavlovic@kg.ac.rs

(Nemačkoj, Belgiji, Francuskoj, Italiji, Švajcarskoj, Australiji, Kanadi, Meksiku, Argentini, Indiji i Brazilu).

Naslov drugog dela knjige je: *Sadržina finansijskih izveštaja* (pp. 15-44). Ovaj deo počinje objašnjenjem ključnih termina značajnih za razumevanje knjige, a ujedno i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja. Nakon toga, precizira se sastav skupa finansijskih izveštaja, i daje se primer svakog od njih, pri čemu se ističe da su napomene uz finansijske izveštaje sastavni deo godišnjeg skupa finansijskih izveštaja, ali njihova elaboracija u ovom delu knjige ne postoji. Predmet posebnog razmatranja su računovodstvene politike i njihove promene, pošteno prikazivanje, kao i međuperiodično finansijsko izveštavanje. Ovaj deo knjige sadrži i prilog koji se odnosi na Konceptualni okvir finansijskog izveštavanja.

U trećem delu, naslovljenom: *Ulaganja u druge kompanije* (pp. 45-64), razmatrani su problemi konsolidovanja i poslovnih kombinacija. Nakon definisanja i objašnjenja kontrole matičnog nad zavisnim entitetima, autor razmatra postojeće i standarde čija primena tek predstoji u budućnosti, a koji se bave odnosnim problemima. Multinacionalne kompanije mogu imati jedan ili više zavisnih entiteta u različitim zemljama, što prouzrokuje problem konvertovanja finansijskih izveštaja u jedinstvenu valutu zemlje matične kompanije. Autor uočava ovaj problem i analizira ga. Shodno naslovu trećeg dela knjige, u nastavku se razmatraju standardi koji se odnose na poslovne kombinacije, ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate, stalna sredstva namenjena prodaji i učešća u kapitalu. Na kraju ovog dela knjige nalazi se prilog o merenju po poštenoj vrednosti koji je posebno značajan imajući u vidu rastuću tendenciju upotrebe ovog mernog atributa za pozicije finansijskih izveštaja.

Elementi bilansa uspeha (pp. 65-84) je naslov četvrtog dela knjige, koji je posvećen standardima koji imaju uticaj na priznavanje i merenje stavki koje se prikazuju u bilansu uspeha. Područje priznavanja prihoda je najviše analizirano u ovom delu knjige. Autor ispravno uočava da Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja nisu dovoljno posvećeni posebnim privrednim granama, ali navodi izuzetak u oblasti poljoprivrede. U nastavku se razmatraju: računovodstvo državnih subvencija i obelodanjivanje

državne pomoći, penzije, opcije na akcije, merenje zaliha i obračun troškova prodatih proizvoda (robe), porezi iz dobitka, troškovi pozajmljivanja, efekti promena deviznih kurseva i finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama.

Peti deo knjige, koji nosi naslov: *Elementi bilansa stanja* (pp. 85-114), posvećen je elementima izveštaja o finansijskom položaju (bilansa stanja) i standardima koji se na njih odnose. Ovaj deo počinje razmatranjem stavki stalne imovine, tj. nekretnina, postrojenja i opreme, investicionih nekretnina, sredstava uzetih na lizing, nematerijalne imovine, istraživanjem i vrednovanjem mineralnih resursa, a posebno se ističe specifičnost stalnih sredstava namenjenih prodaji koja se spominju i u trećem delu knjige. Problemi priznavanja, merenja i obelodanjivanja u vezi finansijskih sredstava i obaveza razmatraju se na kraju ovog poglavlja.

U šestom delu, pod naslovom: *Ostali značajni standardi* (pp. 115-126), elaborirani su standardi i tumačenja koji nisu direktno vezani za pozicije bilansa uspeha i bilansa stanja, kao što je slučaj sa standardima razmotrenim u četvrtom i petom delu knjige, ali čiji značaj ne može da se zanemari. Radi se o standardima i tumačenjima koji se odnose na prelazak sa nacionalnih standarda na međunarodne, tj. IFRS, obelodanjivanje odnosa sa povezanim stranama, izveštavanje po segmentima, ugovore o koncesijama za pružanje usluga i događaje nakon izveštajnog perioda. Ovi standardi se odnose, pre svega, na velike poslovne entitete. Poseban standard bavi se ugovorima o osiguranju, i on je analiziran na kraju ovog dela knjige.

Sedmi, najkraći deo, naslovljen je: *Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete* (pp. 127-135), i sadrži prikaz razvoja i sadržaja posebnog dokumenta (standarda) koji se odnosi na mala i srednja preduzeća i značajna pojednostavljena tretmana transakcija koja postoje u odnosu na standarde koje primenjuju velika preduzeća i preduzeća koja imaju javnu odgovornost.

Nastojeći da uporedi Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja i američke opšteprihvaćene računovodstvene principe, u osmom delu knjige pod naslovom: *Poređenje sa opšteprihvaćenim računovodstvenim principima SAD* (pp. 137-154), autor

se fokusira na opšte i konkretne razlike između ovih standarda, jer od ublažavanja i/ili eliminisanja tih razlika zavisi uspeh globalne konvergencije standarda finansijskog izveštavanja. Razvoj novih zajedničkih standarda i usklađivanje postojećih, prema mišljenju autora, u budućnosti treba da dovede do nestanka razlika.

Naslov devetog dela knjige je: *Proces donošenja standarda od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde* (pp. 155-174). Ovaj deo pruža detaljan prikaz procesa donošenja standarda. Proces počinje donošenjem odluke o stavljanju konkretnog problema na dnevni red, nastavlja se diskusijama o problemu, objavljivanjem preliminarnog dokumenta, ponovnim diskusijama o problemu, a zatim sledi objavljivanje javnog nacrtu i, konačno, objavljivanje standarda. Struktura donosioca standarda, način finansiranja i nadzor su posebno razmotreni, a ukazano je i na mogućnost lobiranja prilikom procesa donošenja standarda.

Deseti deo, pod naslovom: *Istorijat Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde* (pp. 175-198), počinje podelom životnog veka međunarodnog donosioca standarda na četiri faze: inicijalnu fazu, fazu razvoja osnovnih standarda, fazu unapređenja i fazu vođe svetske konvergencije, sa ciljem razumevanja transformacije Međunarodnog komiteta za računovodstvene standarde u Međunarodni odbor za računovodstvene standarde. U kontekstu konvergencije, u nastavku, ukazuje se na uspostavljanje veze između Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde sa američkom Komisijom za hartije od vrednosti i berze i organima Evropske unije, i navodi se da je globalna finansijska kriza

bila najznačajniji događaj za Odbor u prvoj deceniji njegovog postojanja. Po našem mišljenju globalna finansijska kriza je bila najveći izazov za Odbor, a među najznačajnije događaje ubrajaju se sporazumi sa američkim donosiocem standarda i početak primene Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja u Evropskoj uniji.

Jedanaesti, poslednji deo knjige, koji nosi naslov: *Beleške posmatrača* (pp. 199-216), sadrži lične utiske autora sa prisustva sastancima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde, a zatim i poređenje načina donošenja odluka sa američkim Odborom za standarde finansijskog računovodstva. Nakon toga, prikazuje se struktura Odbora sa aspekta profesionalnog iskustva članova, uz upoređenje stanja iz godine osnivanja sa periodom od deset godina nakon toga. Na poslednjim stranicama knjige prikazane su kontroverze upotrebe fer vrednosti i objašnjena suština izvršnih ugovora, istinitog i poštenog prikazivanja u poređenju sa regulativom Evropske unije i mera protiv zloupotreba.

Peter Walton je autor sa imponantnom biografijom i bibliografijom. Radio je kao računovođa u britanskim i francuskim kompanijama, a potom se posvetio akademskom radu. Činjenica da je magistrirao i doktorirao na Londonskoj školi ekonomije govori o njemu i njegovom radu, a kvalitet knjige je neosporan. Međutim, može se smatrati da bi knjiga mogla biti još potpunija ukoliko bi se čitaocima, na početku knjige, ukazalo na potrebu za računovodstvenom regulativom i suštinu standarda finansijskog izveštavanja, uopšte. Nakon publikovanja knjige, objavljeno je još šest Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja. To je dobar razlog da autor razmotri publikovanje novog izdanja koje bi uključilo konkretne novine u regulativi.

Primljeno 24. jula 2015,

nakon revizije,

prihvaćeno za publikovanje 17. avgusta 2015.

Elektronska verzija objavljena 25. avgusta 2015.

Nemanja Karapavlović je asistent na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, na nastavnim predmetima Finansijsko izveštavanje i Specijalni bilansi. Student je doktorskih akademskih studija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu. Glavna oblast njegovog naučnog istraživanja je finansijsko izveštavanje.